

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Protokola o izmjenama i dopunama Međunarodne konvencije o uprošćavanju i usklađivanju carinskih postupaka

Proglašavam **Zakon o ratifikaciji Protokola o izmjenama i dopunama Međunarodne konvencije o uprošćavanju i usklađivanju carinskih postupaka**, koji je donijela Skupština Crne Gore, na prvoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2008. godini, dana 4. marta 2008. godine.

Broj: 01-406/2

Podgorica, 7. 03. 2008. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Zakon o ratifikaciji Protokola o izmjenama i dopunama Međunarodne konvencije o uprošćavanju i usklađivanju carinskih postupaka

*Zakon je objavljen u "Službenom listu CG -
Međunarodni ugovori", br. 1/2008 od 12.3.2008.
godine.*

Član 1.

Ratifikuje se Protokol o izmjenama i dopunama Međunarodne konvencije o uprošćavanju i usklađivanju carinskih postupaka, sačinjen 26. juna 1999. godine u Briselu, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Protokola o izmjenama i dopunama Međunarodne konvencije o uprošćavanju i usklađivanju carinskih postupaka, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik glasi:

PROTOKOL O IZMJENAMA I DOPUNAMA MEĐUNARODNE KONVENCIJE O UPROŠĆAVANJU I USKLAĐIVANJU CARINSKIH POSTUPAKA

(sačinjen 26. juna 1999. godine u Briselu)

Ugovorne strane Međunarodne konvencije o uprošćavanju i usklađivanju carinskih postupaka (sačinjena 18. maja 1973. godine u Kjotu i stupila na snagu 25. septembra 1974. godine), u daljem tekstu "Konvencija", koja je sačinjena pod pokroviteljstvom Savjeta za carinsku saradnju, u daljem tekstu "Savjet";

Imajući u vidu da za dolje navedene ciljeve:

- otklanjanje razlika između carinskih postupaka i prakse koje ugovorne strane primjenjuju, a koje mogu nanijeti štetu međunarodnoj trgovini i drugim oblicima međunarodne razmjene;

- zadovoljenje potreba međunarodne trgovine i carine za olakšavanje, uprošćavanje i usklađivanje carinskih postupaka i prakse;

- obezbjeđenje odgovarajućih standarda carinske kontrole i

- pružanje mogućnosti carinskim organima da reaguju na važnije izmjene u poslovnim i administrativnim metodama i tehnikama,

Konvencija mora da se izmijeni i dopuni;

smatrajući, takođe, da izmijenjena i dopunjena Konvencija mora da:

- obezbijedi da osnovni principi takvog uprošćavanja i usklađivanja budu obavezujući za ugovorne strane izmijenjene i dopunjene Konvencije;

- obezbijedi carinskim organima efikasne postupke uz odgovarajuće i efektivne metode kontrole;

- omogući dostizanje visokog nivoa uprošćenosti i usklađenosti carinskih postupaka i prakse, što je jedan od osnovnih ciljeva Savjeta, i na taj način bitno doprinese olakšanju međunarodne trgovine,

saglasile su se o sledećem:

Član 1.

Izmjene i dopune preambule i članova Konvencije date su u dodatku I uz ovaj protokol.

Član 2.

Prilozi uz Konvenciju zamjenjuju se Osnovnim prilogom, koji je dat dodatku II uz ovaj protokol i Posebnim prilogima, datim u dodatku III uz ovaj protokol.

Član 3.

1. Svaka ugovorna strana Konvencije ima pravo da prihvati obaveze iz ovog protokola, uključujući i iz dodatka I i II uz njega, putem:

- (a) potpisivanja Protokola bez rezerve ratifikovanja,
- (b) deponovanja instrumenata o ratifikaciji nakon potpisivanja Protokola koji podliježe ratifikaciji ili
- (c) pristupanja Protokolu.

2. Ovaj protokol je otvoren za potpisivanje ugovornim stranama Konvencije do 30. juna 2000. godine u sjedištu Savjeta u Briselu. Nakon toga će biti otvoren za njihovo pristupanje.

3. Ovaj protokol, uključujući i dodatke I i II uz njega, stupa na snagu tri mjeseca nakon što 40 ugovornih strana potpiše ovaj protokol bez rezerve ratifikovanja ili deponuju instrumente o ratifikaciji ili pristupanju.

4. Nakon što 40 ugovornih strana izrazi saglasnost da, u skladu sa stavom 1, preuzimaju obaveze iz ovog protokola, svaka druga ugovorna strana Konvencije može da usvoji izmjene i dopune Konvencije samo ukoliko postane strana ovog protokola. Za tu ugovornu stranu ovaj protokol stupa na snagu u roku od tri mjeseca nakon što ona potpiše Protokol bez rezerve ratifikovanja ili deponuje instrumente o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 4.

Svaka ugovorna strana može, prilikom prihvatanja obaveza iz Protokola, da usvoji neki od Posebnih priloga ili neku od njegovih glava, navedenih u dodatku III uz ovaj protokol i da obavijesti generalnog sekretara Savjeta o prihvatanju, kao i o preporučenoj praksi na koju stavlja rezervu.

Član 5.

Poslije stupanja na snagu ovog protokola, generalni sekretar Savjeta neće prihvatiti nikakve instrumente o ratifikaciji ili pristupanju Konvenciji.

Član 6.

Ovaj protokol i njegovi dodaci u potpunosti zamjenjuju Konvenciju u odnosima između ugovornih strana.

Član 7.

Depozitar ovog protokola je generalni sekretar Savjeta, koji će obavljati funkcije koje se navode u članu 19, dodatka I uz ovaj protokol.

Član 8.

Za ugovorne strane Konvencije, ovaj protokol je otvoren za potpisivanje od 26. juna 1999. godine u sjedištu Savjeta u Briselu.

Član 9.

U skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, ovaj protokol i njegovi dodaci biće registrovani u Sekretarijatu Ujedinjenih nacija na zahtjev generalnog sekretara Savjeta.

U potvrdu čega su dolje potpisani, koji su za to propisno ovlašćeni, potpisali ovaj protokol.

Sačinjeno 26. juna 1999. godine u Briselu, na engleskom jeziku i na francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom originalu, koji se deponuje kod generalnog sekretara Savjeta, a koji će ovjerene kopije dostaviti svim subjektima navedenim u stavu 1 člana 8 dodatka Iuz ovaj protokol.

DODATAK I

MEĐUNARODNA KONVENCIJA O UPROŠĆAVANJU I USKLAĐIVANJU CARINSKIH POSTUPAKA

(izmijenjena i dopunjena)

PREAMBULA

Ugovorne strane ove Konvencije, koja je sačinjena pod pokroviteljstvom Savjeta za carinsku saradnju;

u cilju otklanjanja razlika u carinskim postupcima i praksi između ugovornih strana, koje mogu da nanesu štetu međunarodnoj trgovini i drugim oblicima međunarodne razmjene;

u želji da, uprošćavanjem i usklađivanjem carinskih postupaka i prakse, kao i unapređenjem međunarodne saradnje, efikasno doprinesu razvoju takve trgovine i razmjene;

ocjenjujući da se značajne prednosti, koje proističu iz olakšica u međunarodnoj trgovini, mogu ostvariti bez štete po odgovarajuće propise carinske kontrole;

priznajući da takvo uprošćavanje i usklađivanje može da se ostvari naročito primjenom sledećih principa:

- primjena programa za stalno unapređenje i povećanje efikasnosti carinskih postupaka i praksi;

- primjena carinskih postupaka i praksi na predvidiv, dosledan i transparentan način;

- pružanje zainteresovanim stranama svih neophodnih informacija u vezi sa carinskim zakonima, propisima, administrativnim smjernicama, postupcima i praksama;

- usvajanje savremenih metoda rada, kao što su kontrola na osnovu upravljanja rizikom i putem revizije i najpraktičnije korišćenje informacione tehnologije;

- saradnja, kad god je to moguće, sa drugim nacionalnim organima, drugim carinskim upravama i trgovinskim zajednicama;

- primjena odgovarajućih međunarodnih standarda;

- obezbjeđivanje neometanog pristupa zainteresovanim stranama u procesima upravne i sudske revizije;

ubijeđene da će jedan međunarodni instrument, koji je zasnovan na gore navedenim ciljevima i principima, za koje su se ugovorne strane obavezale da će ih poštovati, pružiti visok stepen uprošćavanja i usklađivanja carinskih postupaka i praksi, što je jedan od osnovnih ciljeva Savjeta za carinsku saradnju, i da će na taj način doprinijeti olakšavanju međunarodne trgovine,

saglasile su se o sledećem:

GLAVA I

Definicije

Član 1.

U smislu ove konvencije:

A. "**standard**" je odredba, čija se primjena smatra neophodnom za postizanje usklađenosti i uprošćenosti carinskih postupaka i praksi;

B. "**standard sa prelaznim rokom**" je standard Opšteg priloga, za koji je dozvoljen duži rok za početak primjene;

C. "**preporučena praksa**" je neka odredba Posebnog priloga koja pomaže da se postigne usklađenost i pojednostavljenost carinskih postupaka i praksi i čija je šira primjena poželjna;

D. "**nacionalno zakonodavstvo**" su zakonodavni, normativno-pravni i drugi akti nadležnih organa ugovornih strana, koji se primjenjuju na teritoriji te ugovorne strane, uključujući i međunarodne ugovore koji su na snazi u toj ugovornoj strani;

E. "**Opšti prilog**" je niz odredaba, koje se primjenjuju na sve carinske postupke i prakse, na koje se ova konvencija odnosi;

F. "**Posebni prilog**" je niz odredaba koje se primjenjuju na jedan ili više carinskih postupaka i praksi, na koje se odnosi ova konvencija;

G. "**smjernice**" su niz objašnjenja odredaba iz Opšteg priloga, Posebnih priloga i njihovih glava, u kojima je navedeno nekoliko mogućnosti primjene standarda, standarda sa prelaznim rokom i preporučenih praksi i, naročito, koji opisuju najbolje prakse i primjere koji se preporučuju radi većih olakšica;

H. "**Stalni tehnički odbor**" je Stalni tehnički odbor Savjeta;

I. "**Savjet**" je organizacija ustanovljena na osnovu Konvencije o stvaranju Savjeta za carinsku saradnju koja je sačinjena u Briselu 15. decembra 1950. godine;

J. "**carinska ili ekonomska unija**" je unija koju su osnovale i u čijem sastavu su države, koja ima nadležnost da donosi svoje propise u vezi sa pitanjima koja su propisana ovom konvencijom, a koja su obavezujuća za te države i ima ovlašćenje da, u skladu sa svojim unutrašnjim postupcima, donosi odluku o potpisivanju, ratifikaciji ili pristupanju ovoj konvenciji.

GLAVA II

OBLAST PRIMJENE I SADRŽAJ KONVENCIJE

Član 2.

Oblast primjene Konvencije

Svaka ugovorna strana se obavezuje da će raditi na uprošćavanju i usklađivanju carinskih postupaka i da će se u tom cilju, a u skladu sa odredbama ove konvencije, pridržavati standarda, standarda sa prelaznim rokom i preporučene prakse, koji su navedeni u priložima uz ovu konvenciju. Međutim, ugovornu stranu ništa ne sprečava u tome da odobri olakšice veće od onih koje su predviđene ovom

konvencijom, a svakoj ugovornoj strani se preporučuje da, u mjeri u kojoj je to moguće, odobri veće olakšice.

Član 3.

Odredbе ove konvencije ne isključuju primjenu zabrana ili ograničenja koje proističu iz nacionalnog zakonodavstva, a odnose se na robu koja podliježe carinskoj kontroli.

Član 4.

Sadržaj Konvencije

1. Konvencija se sastoji od osnovnog teksta, Opšteg priloga i Posebnih priloga.
2. Opšti prilog i svaki Posebni prilog uz ovu konvenciju sastoji se, u načelu od glava, na koje se dijeli odgovarajući prilog, i koje se sastoje od:
  - A. definicija i
  - B. standarda, od kojih su neki u Opštem prilogu, standardi sa prelaznim rokom.
3. Svaki Poseban prilog sadrži i preporučene prakse.
4. Uz svaki prilog nalaze se smjernice, koje nijesu obavezujuće za ugovorne strane.

Član 5.

Za potrebe ove konvencije, svaki Poseban prilog (prilozi) ili svaka njegova glava (glave) koji obavezuju ugovorne strane, smatraju se sastavnim djelovima ove konvencije i svako pozivanje na Konvenciju u vezi sa tom ugovornom stranom smatra se ujedno i pozivanje na taj prilog (priloge) ili glavu (glave).

GLAVA III

UPRAVLJANJE SPROVOĐENJEM KONVENCIJE

Član 6.

Upravni odbor

1. U cilju razmatranja sprovođenja Konvencije, svih mjera za njeno jedinstveno tumačenje i primjenu, kao i predloženih izmjena i dopuna, ustanoviće se Upravni odbor.
2. Članovi Upravnog odbora biće ugovorne strane.
3. Nadležna uprava svakog subjekta koji, u skladu sa članom 8. ove konvencije, ima pravo da postane ugovorna strana Konvencije, ili bilo koje članice Svjetske trgovinske organizacije, ima pravo da prisustvuje zasjedanjima Upravnog odbora, kao posmatrač. Odlukom Savjeta odrediće se status i prava takvih posmatrača. Gore navedena prava ne mogu se ostvariti prije nego što odluka stupi na snagu.
4. Upravni odbor može da pozove predstavnike međunarodnih vladinih i nevladinih organizacija da prisustvuju zasjedanjima Upravnog odbora, u svojstvu posmatrača.
5. Upravni odbor:

- A. Preporučuje se ugovornim stranama:
I izmjene i dopune osnovnog teksta ove konvencije;
II izmjene i dopune Opšteg priloga, Posebnih priloga i njihovih glava, kao i unošenje novih glava u Opšti prilog i
III unošenje novih Posebnih priloga, kao i novih glava u posebne priloge;
B. može da donese odluku o izmjeni i dopuni preporučenih praksi ili o unošenju novih preporučenih praksi u posebne priloge ili njihove glave, u skladu sa članom 16 ove konvencije;
C. razmatra primjenu odredaba ove konvencije, u skladu sa članom 13 stav 4 ove konvencije;
D. vrši reviziju i ažurira tekst smjernica;
E. razmatra sva druga pitanja od značaja za ovu konvenciju;
F. obavještava Stalni tehnički odbor i Savjet o svojim odlukama.
6. Nadležne administracije ugovornih strana dostavljaju generalnom sekretaru Savjeta prijedloge koji se odnose na stav 5(a), (b), (c) i (d) ovog člana, uz navodjenje razloga za to, zajedno sa zahtjevom da se isti uvrste u dnevni red zasijedanja Upravnog odbora. Generalni sekretar Savjeta obavještava o prijedlozima nadležne administracije ugovornih strana i posmatrača navedene u st. 2, 3 i 4 ovog člana.
7. Upravni odbor se sastaje najmanje jednom godišnje. Odbor svake godine bira predsjednika i potpredsjednika. Generalni sekretar Savjeta dostavlja nadležnim upravama ugovornih strana i posmatračima, navedenim u st. 2, 3 i 4 ovog člana, poziv za učestvovanje u zasijedanju i nacrt dnevnog reda, najkasnije šest nedjelja prije zasijedanja Upravnog odbora.
8. Ako odluka ne može da se donese konsenzusom, o pitanjima koja su predmet razmatranja Upravnog odbora, odlučiće se glasanjem prisutnih ugovornih strana. Za donošenje odluka po pitanjima predviđenim stavom 5 (a), (b) i (c) ovog člana, potrebna je dvotrećinska većina učesnika zasijedanja sa pravom glasa. Za ostala pitanja, odluke Upravnog odbora se donose većinom glasova.
9. Kada se primjenjuju odredbe člana 8 stav 5 ove konvencije, carinske ili ekonomske unije, koje su ugovorne strane, imaju prilikom glasanja samo broj glasova koji je jednak ukupnom broju glasova koji je dodijeljen njihovim članicama koje su ugovorne strane.
10. Prije završetka zasijedanja Upravni odbor usvaja izvještaj. Izvještaj se dostavlja Savjetu i svim ugovornim stranama, kao i posmatračima, navedenim u st. 2, 3 i 4.
11. Ako ovim članom nijesu predviđene odgovarajuće odredbe, primijenit će se Poslovnik o radu Savjeta, osim ako Upravni odbor ne odluči na drugi način.

Član 7.

U Upravnom odboru, odvojeno će se glasati za svaki Poseban prilog i za svaku glavu Posebnog priloga.

A. Svaka ugovorna strana ima pravo da glasa o pitanjima koja se odnose na tumačenje, primjenu ili na izmjene i dopune osnovnog teksta i Opšteg priloga Konvencije.

B. O pitanjima koja se odnose na Poseban prilog ili na glavu tog Posebnog priloga, koji su već na snazi, pravo da glasaju imaju samo one ugovorne strane koje su usvojile taj Poseban prilog ili njegovu glavu;

C. Svaka ugovorna strana ima pravo da glasa u vezi nacrtu novih Posebnih priloga ili novih glava jednog Posebnog priloga.

GLAVA IV

UGOVORNE STRANE

Član 8.

Ratifikovanje Konvencije

1. Svaka članica Savjeta i svaka članica Ujedinjenih nacija ili članica njenih specijalizovanih agencija može da postane ugovorna strana u ovoj konvenciji putem:

A. Potpisivanja Konvencije bez rezerve ratifikovanja;

B. deponovanja instrumenta o ratifikaciji nakon potpisivanja Konvencije koja podliježe ratifikaciji; ili

C. pristupanja Konvenciji.

2. Ova konvencija je otvorena za potpisivanje članicama navedenim u stavu 1 ovog člana, do 30. juna 1974. godine u sjedištu Savjeta u Briselu. Nakon toga će biti otvorena za njihovo pristupanje Konvenciji.

3. Svaka ugovorna strana naznačiće prilikom potpisivanja, ratifikovanja ili pristupanja ovoj konvenciji, koji od Posebnih priloga ili koju od njegovih glava, koje prihvata. Ona može naknadno da obavijesti depozitara da prihvata još jedan ili više Posebnih priloga ili njegovih glava.

4. Ugovorne strane koje usvoje neki novi Poseban prilog ili novu glavu nekog Posebnog priloga, obavijestiće o tome depozitara saglasno stavu 3 ovog člana.

5. (a) Svaka carinska ili ekonomska unija može da postane ugovorna strana ove konvencije u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana. Takva carinska ili ekonomska unija obavijestiće depozitara o svojim ovlašćenjima u odnosu na pitanja koja se uređuju ovom konvencijom. Takva carinska ili ekonomska unija obavijestiće, takođe, depozitara i o svakoj suštinskoj izmjeni okvira svojih ovlašćenja.

(b) Carinska ili ekonomska unija, koja je ugovorna strana ove konvencije, u vezi sa pitanjima koja su u njenoj nadležnosti, prihvata, u svoje ime, prava i postaje obavezna u onoj mjeri u kojoj Konvencija pruža prava i nalaže obaveze na članice takve unije, koje su ugovorne strane ove konvencije. U tom slučaju članice takve unije nemaju pravo da individualno koriste ta prava, uključujući i pravo glasa.

Član 9.

1. Svaka ugovorna strana koja ratifikuje ovu konvenciju ili joj pristupi, prihvata obaveze koje proističu iz izmjena i dopuna ove konvencije, uključujući i Opšti prilog, a koje su stupile na snagu na dan kada je ta ugovorna strana deponovala instrumente o ratifikaciji ili pristupanju.

2. Svaka ugovorna strana koja prihvati jedan Poseban prilog ili njegovu glavu, prihvata obaveze koje proističu iz izmjena i dopuna standarda koji se nalaze u tom posebnom prilogu ili njegovoj glavi, a koje su stupile na snagu na dan kada je ugovorna strana obavijestila depozitara o njihovom prihvatanju. Svaka ugovorna strana koja prihvati jedan Poseban prilog ili njegovu glavu, prihvata i obaveze koje proističu iz svake izmjene i dopune preporučene prakse, sadržane u tom posebnom

prilogu ili njegovoj glavi, a koje su stupile na snagu na dan kada je ugovorna strana obavijestila depozitara o njihovom prihvatanju, osim ako nije stavila rezervu na jednu ili više preporučenih praksi, u skladu sa članom 12 ove konvencije.

Član 10.

Primjena Konvencije

1. Svaka ugovorna strana može, u vrijeme potpisivanja ove konvencije, bez rezerve ratifikovanja ili deponovanja instrumenata o ratifikaciji ili pristupanju ili u svako vrijeme poslije toga, izjaviti, putem pismenog obavještenja upućenog depozitaru, da ovu konvenciju proširuje na sve ili na pojedine teritorije za čije je međunarodne odnose ona odgovorna. Takvo obavještenje stupa na snagu tri mjeseca od dana kada depozitar primi obavještenje. Ova konvencija se, međutim, neće primjenjivati na teritorijama naznačenim u obavještenju, sve dok konvencija ne stupi na snagu za tu ugovornu stranu.

2. Svaka ugovorna strana koja je dostavila obavještenje u skladu sa stavom 1 ovog člana, da proširuje ovu konvenciju na svaku teritoriju za čije je međunarodne odnose ona odgovorna, može, u skladu sa postupkom iz člana 19 ove konvencije, da obavijesti depozitara da se Konvencija neće više primjenjivati na teritoriji o kojoj je riječ.

Član 11.

U svrhe primjene ove konvencije, carinska ili ekonomska unija koja je ugovorna strana, obavijestiće Generalnog sekretara Savjeta, o teritorijama koje su u sastavu te carinske ili ekonomske unije i te teritorije će se smatrati jednom jedinstvenom teritorijom.

Član 12.

Prihvatanje odredaba i stavljanje rezervi

1. Opšti prilog je obavezujući za sve ugovorne strane.

2. Ugovorna strana može da prihvati jedan ili više Posebnih priloga ili jednu ili više njegovih glava. Ugovorna strana koja prihvati neki Poseban prilog ili njegovu glavu (glave) smatra se da je preuzela obavezu za primjenu svih standarda koji su u njoj sadržani. Ugovorna strana koja prihvati jedan Poseban prilog ili njegovu glavu (glave) smatra se da je preuzela obavezu za primjenu svih preporučenih praksi koje su sadržane u njemu, osim ukoliko u vrijeme prihvatanja ili u bilo koje vrijeme poslije prihvatanja, ne obavijesti depozitara o preporučenoj praksi (preporučenim praksama). Svaka ugovorna strana koja je stavila rezerve, može iste da povuče, u cjelini ili djelimično, u bilo koje vrijeme, obavještavajući depozitara i naznačavajući datum od kada to povlačenje stupa na snagu.

3. Svaka ugovorna strana koju obaveže neki od Posebnih priloga ili njegova glava (glave), preispitaće mogućnost da povuče neku rezervu koju je, u skladu sa stavom 2 ovog člana, stavila na preporučene prakse i o rezultatima te revizije obavijestiće Generalnog sekretara Savjeta, na kraju svakog trogodišnjeg perioda, koji počinje da teče od dana kada je, za tu ugovornu stranu, Konvencija stupila na snagu, uz navođenje odredaba svog nacionalnog zakonodavstva koje su, po njenom mišljenju, u suprotnosti sa povlačenjem rezervi.

Član 13.

Primjena odredaba

1. Svaka ugovorna strana primijeniće standarde iz Opšteg priloga i iz Posebnog (Posebnih) priloga ili iz njegove (ih) glave (a) koje je prihvatila, u roku od 36 mjeseci poslije stupanja na snagu za tu ugovornu stranu tog priloga (tih priloga) ili glave (glava).

2. Svaka ugovorna strana primijeniće standarde sa prelaznim rokom iz Opšteg priloga, u roku od 60 mjeseci od dana kada je Opšti prilog stupio na snagu za tu ugovornu stranu.

3. Svaka ugovorna strana primijeniće preporučene prakse iz Posebnog (ih) priloga ili njegove (ih) glave (a), koje je prihvatila, u roku od 36 mjeseci poslije stupanja na snagu tog Posebnog (ih) priloga i njegove (ih) glave (glava) za tu ugovornu stranu, osim ukoliko nije stavila rezerve na jednu ili više preporučenih praksi.

4. (a) U slučaju da rokovi predviđeni odredbama stava 1 ili 2 ovog člana, nijesu dovoljni da ugovorna strana počne sa primjenom Opšteg priloga, ta ugovorna strana može, prije isteka roka koji je naveden u st. 1 i 2 ovog člana, da zatraži od Upravnog odbora, produženje roka. U zahtjevu za produženje roka, ugovorna strana navodi za koju odredbu (odredbe) Opšteg priloga traži produženje, kao i razloge za to.

(b) U izuzetnim okolnostima, Upravni odbor može da odobri produženje roka. U odluci Upravnog odbora, kojom se odobrava produženje roka, mora da se navede koje su to izuzetne okolnosti zbog kojih je odluka donijeta, a produženi rok, u svakom slučaju, ne može da bude duži od jedne godine. Po isteku produženog roka, ugovorna strana će obavijestiti depozitara o primjeni odredaba za koje je produženje bilo odobreno.

Član 14.

Rješavanje sporova

1. Svaki spor između dvije ili više ugovornih strana, u vezi sa tumačenjem ili primjenom ove konvencije, rješava se, po mogućnosti, putem međusobnih pregovora.

2. Svaki spor koji se ne riješi putem pregovora, ugovorne strane u sporu iznose pred Upravni odbor, koji razmatra spor i daje preporuke za njegovo rješavanje.

3. Ugovorne strane u sporu mogu unaprijed da se saglase da će preporuke Upravnog odbora prihvatiti kao obavezujuće.

Član 15.

Izmjene i dopune Konvencije

1. Generalni sekretar Savjeta dostavlja svim ugovornim stranama, kao i onim članicama Savjeta, koje nijesu ugovorne strane, tekst svake izmjene i dopune, koju je Upravni odbor, u skladu sa članom 6 stav 5 tačka (a)(i) i (ii), preporučio ugovornim stranama.

2. Izmjene i dopune osnovnog teksta Konvencije stupaju na snagu za sve ugovorne strane, dvanaest mjeseci pošto su ugovorne strane, koje su prisustvovalе zasijedanju Upravnog odbora, na kome su izmjene i dopune preporučene, deponovale instrumente o prihvatanju, pod uslovom da, u roku od dvanaest mjeseci od datuma kada su izmjene i dopune dostavljene, ni jedna ugovorna strana ne podnese prigovor.

3. Preporučena izmjena i dopuna Opšteg priloga ili Posebnih priloga ili njihovih glava, smatra se prihvaćenom, po isteku šest mjeseci od dana kada je preporučena izmjena i dopuna dostavljena ugovornim stranama, pod uslovom da:

A. ni jedna ugovorna strana ne podnese prigovor ili u slučaju nekog Posebnog priloga ili glave, ni jedna ugovorna strana koju taj Poseban prilog ili glava obavezuje, ne podnese prigovor;

B. ni jedna ugovorna strana ne obavijesti Generalnog sekretara Savjeta, da ima namjeru da prihvati preporučenu izmjenu i dopunu, ali da još nijesu ispunjeni neophodni uslovi za prihvatanje takve izmjene i dopune.

4. Ako jedna ugovorna strana dostavi Generalnom sekretaru Savjeta, obavještenje u skladu sa stavom 3 (b) ovog člana, ona može, prije nego što obavijesti Generalnog sekretara Savjeta o prihvatanju preporučene izmjene i dopune, da, u roku od osamnaest mjeseci neposredno poslije isteka šestomjesečnog perioda navedenog u stavu 3 ovog člana, podnese prigovor na tu izmjenu i dopunu.

5. Ako je prigovor na preporučenu izmjenu i dopunu, dat u skladu sa rokovima navedenim u stavu 3 (a) ili 4 ovog člana, smatra se da izmjena i dopuna nije prihvaćena i neće imati dejstvo.

6. Ako je bilo koja ugovorna strana dostavila obavještenje u skladu sa stavom 3 (b) ovog člana, smatraće se da je izmjena i dopuna prihvaćena, jednog od sljedeća dva datuma koji prvi nastupa:

A. od datuma kada su sve ugovorne strane koje su dostavile takvo obavještenje, obavijestile Generalnog sekretara Savjeta, o prihvatanju preporučene izmjene i dopune, pod uslovom da se, ukoliko su sva obavještenja o prihvatanju, dostavljena prije isteka šestomjesečnog perioda navedenog u stavu 3 ovog člana, taj datum uzima kao datum isteka navedenog šestomjesečnog perioda;

B. od datuma isteka osamnaestomjesečnog perioda, naznačenog u stavu 4 ovog člana.

7. Svaka izmjena i dopuna Opšteg priloga ili Posebnih priloga ili njegovih glava, koja se smatra prihvaćenom, stupa na snagu, šest mjeseci od dana prihvatanja ili ako je u preporučenoj izmjeni i dopuni određen drugi rok, po isteku tog roka, računajući od datuma kada je ta izmjena i dopuna prihvaćena.

8. Generalni sekretar Savjeta, u što kraćem roku, obavještava ugovorne strane u ovoj konvenciji, o svakom prigovoru na preporučenu izmjenu i dopunu, koji je dat, u skladu sa stavom 3 (a) i svakom obavještenju, primljenom u skladu sa stavom 3 (b) ovog člana. Generalni sekretar Savjeta, zatim, obavještava ugovorne strane o tome da li jedna ili više ugovornih strana, koje su dostavile takvo obavještenje, stavljaju prigovor na preporučenu izmjenu i dopunu ili je prihvataju.

Član 16.

1. Nezavisno od postupka o izmjenama i dopunama, koji je propisan u članu 15 ove konvencije, donijeti odluku o izmjenama i dopunama svake preporučene prakse ili o uvođenju nove preporučene prakse u svakom posebnom prilogu ili njegovoj glavi. Generalni sekretar Savjeta poziva svaku ugovornu stranu da

učestvuje u vijećanjima Upravnog odbora. Tekst svake izmjene i dopune ili nove preporučene prakse, o kojoj je na taj način odlučeno, Generalni sekretar Savjeta dostavlja ugovornim stranama i onim članicama Savjeta koje nijesu ugovorne strane u ovoj konvenciji.

2. Izmjene i dopune ili uvedene nove preporučene prakse, donijete na osnovu stava 1 ovog člana, stupaju na snagu šest mjeseci od dana kada ih Generalni sekretar Savjeta, dostavi. Svaka ugovorna strana koju obavezuje neki Posebni prilog ili njegova glava, koji podliježu takvim izmjenama, smatra sa da je prihvatila te izmjene i dopune ili uvedene nove preporučene prakse, ako nije stavila rezervu, shodno postupku iz člana 12 ove konvencije.

Član 17.

Rok važnosti

1. Ova konvencija je zaključena na neodređeno vrijeme, međutim, svaka ugovorna strana može da, u skladu sa članom 18 ove konvencije, otkáže Konvenciju, u bilo koje vrijeme nakon njenog stupanja na snagu.

2. Obavještenje o otkazivanju se dostavlja u pisanom obliku i deponuje se kod depozitara.

3. Otkazivanje stupa na snagu šest mjeseci od dana kada depozitar primi instrumente o otkazivanju.

4. Odredbe iz st. 2 i 3 ovog člana, primjenjuju se i u pogledu Posebnih priloga ili njegovih glava, a svaka ugovorna strana može, u bilo koje vrijeme poslije njihovog stupanja na snagu, da povuče odluku o njihovom prihvatanju.

5. Svaka ugovorna strana koja povuče odluku o prihvatanju Opšteg priloga, smatra se da otkazuje Konvenciju. U tom slučaju, primjenjuju se i odredbe st. 2 i 3 ovog člana.

GLAVA V

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

Stupanje na snagu Konvencije

1. Ova konvencija stupa na snagu tri mjeseca od dana kada pet subjekata, od onih koji su navedeni u st. 1 i 5 člana 8 ove konvencije, potpiše Konvenciju, bez rezerve ratifikovanja ili deponuju instrumente o ratifikaciji ili pristupanju.

2. Za svaku ugovornu stranu, ova konvencija stupa na snagu tri mjeseca od dana kada je postala ugovorna strana, u skladu sa odredbama člana 8.

3. Svaki Poseban prilog uz ovu konvenciju ili njegova glava, stupaju na snagu tri mjeseca nakon prihvatanja tog Posebnog priloga ili te glave od strane pet ugovornih strana.

4. Pošto neki poseban prilog ili njegova glava, stupi na snagu, u skladu sa odredbama stava 3. ovog člana, taj poseban prilog ili njegova glava, stupaju na snagu za svaku ugovornu stranu, tri mjeseca od dana kada je ta ugovorna strana obavijestila o svom prihvatanju. Međutim, ni jedan poseban prilog ili njegova

glava, neće stupiti na snagu za ugovornu stranu, sve dok ova konvencija ne stupi na snagu, za tu ugovornu stranu.

Član 19.

Depozitar Konvencije

1. Ova konvencija, svi potpisi, sa ili bez rezerve ratifikovanja i svi instrumenti o ratifikaciji ili pristupanju, deponovaće se kod Generalnog sekretara Savjeta.

2. Depozitar:

A. prima i čuva originale tekstova konvencije;

B. priprema ovjerene kopije originala ove konvencije i dostavlja ih ugovornim stranama i onim članicama Savjeta, koje nijesu ugovorne strane, kao i Generalnom sekretaru Ujedinjenih Nacija;

C. prima sve potpise sa ili bez rezerve ratifikovanja, o ratifikaciji ili pristupanju ovoj konvenciji i čuva sve instrumente, saopštenja i obavještenja koja se odnose na ovu konvenciju;

D. provjerava da li je potpis ili instrument, notifikacija i obavještenja koja se odnose na ovu konvenciju, u propisanoj formi i po potrebi, o tom pitanju obavještava zainteresovanu ugovornu stranu.

E. obavještava ugovorne strane, članice Savjeta koje nijesu ugovorne strane i Generalnog sekretara Ujedinjenih Nacija, o:

- potpisivanju, ratifikovanju, pristupanju i prihvatanju priloga i glava, u skladu sa članom 8 ove konvencije;

- novim glavama Opšteg priloga i novim Posebnim priložima ili njihovim glavama, za koje Upravni odbor odluči da preporuči da se unesu u ovu konvenciju;

- datumu stupanja na snagu ove konvencije, Opšteg priloga i svakog Posebnog priloga ili njegove glave, u skladu sa odredbama člana 18 ove konvencije;

- obavještenjima primljenim u skladu sa čl. 8, 10, 11, 12 i 13 ove konvencije;

- obavještenjima ugovornih strana o povlačenju prihvatanja priloga/glava;

- otkazivanjima u skladu sa članom 17 ove konvencije;

- svakoj izmjeni i dopuni koja je prihvaćena u skladu sa članom 15 ove konvencije i o datumu njenog stupanja na snagu.

3. Ako dođe do nesporazuma između jedne ugovorne strane i depozitara, oko obavljanja funkcije depozitara, depozitar ili ta ugovorna strana, izniće pitanje pred druge ugovorne strane potpisnice ili u zavisnosti od okolnosti, pred Upravni odbor ili Savjet.

Član 20.

Registrowanje i vjerodostojnost teksta

U skladu sa članom 102 Povelje Ujedinjenih Nacija, ova konvencija biće registrovana u Sekretarijatu Ujedinjenih Nacija, na zahtijev Generalnog sekretara Savjeta.

U potvrdu čega su dolje potpisani, koji su za to propisno ovlašćeni, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno u Kjotou, 18. maja 1973. godine, na engleskom jeziku i na francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom

originalu, koji se deponuje kod Generalnog sekretara Savjeta, a koji će ovjerene kopije dostaviti svim subjektima navedenim u stavu 1 člana 8 ove konvencije.

DODATAK II

OPŠTI PRILOG

SADRŽAJ

- GLAVA 1. OPŠTI PRINCIPI**
- GLAVA 2. DEFINICIJE**
- GLAVA 3. CARINJENJE I DRUGE CARINSKE FORMALNOSTI**
- GLAVA 4. DAŽBINE I TAKSE**
  - A. UTVRĐIVANJE, NAPLATA I PLAĆANJE DAŽBINA I TAKSA
  - B. ODLAGANJE PLAĆANJA DAŽBINA I TAKSA
  - C. POVRAĆAJ DAŽBINA I TAKSA
- GLAVA 5. OBEZBJEĐENJE PLAĆANJA**
- GLAVA 6. CARINSKA KONTROLA**
- GLAVA 7. PRIMJENA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE**
- GLAVA 8. ODNOS IZMEĐU CARINSKIH ORGANA I TREĆIH LICA**
- GLAVA 9. INFORMACIJE, ODLUKE I MIŠLJENJA KOJE DONOSI CARINA**
  - A. INFORMACIJE OPŠTEG KARAKTERA
  - B. POSEBNE INFORMACIJE
  - C. ODLUKE I MIŠLJENJA
- GLAVA 10. ŽALBE PO CARINSKIM PITANJIMA**
  - A. PRAVO NA IZJAVU ŽALBE
  - B. FORMA I OSNOVE ZA IZJAVU ŽALBE
  - C. RAZMATRANJE ŽALBE

GLAVA 1.

OPŠTI PRINCIPI

1.1. Standard

Definicije pojmova, standardi i standardi sa prelaznim rokom u ovom prilogu, odnose se na carinske postupke i praksu, navedenu u ovom prilogu i ukoliko može da se primijeni, na postupke i praksu navedenu u Posebnim priložima.

1.2. Standard

Uslovi koji bi trebalo da budu ispunjeni i carinske formalnosti koje bi trebalo da se obave za primjenu postupaka i praksi iz ovog priloga i iz Posebnih priloga, propisuju se nacionalnim zakonodavstvom i trebalo bi da budu što jednostavniji.

1.3. Standard

Carina uvodi i održava zvanične konsultantske odnose sa učesnicama u trgovini, radi razvijanja saradnje olakšanja njihovog učešća u uvođenju najefikasnijih načina rada, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom međunarodnim sporazumima.

GLAVA 2.

DEFINICIJE

Pojedini pojmovi, u smislu priloga ove konvencije, imaju sljedeća značenja:

- E1./ F23. "**žalba**" je radnja kojom lice na koje se neposredno odnosi odluka ili propust carinskih organa i koje se time smatra oštećenim, traži obeštećenje pred nadležnim organom;
- E2./ F19. "**utvrđivanje dažbina i taksa**" je utvrđivanje iznosa dažbina i taksa koje bi trebalo da se plate;
- E3./ F4. "**kontrola putem revizije**" su mjere koje pomažu carinskim organima da se, provjerom odgovarajućih knjiga, zapisa, poslovnih sistema i komercijalnih podataka, koji se nalaze kod zainteresovanog lica, uvjere u ispravnost i vjerodostojnost popunjenih deklaracija;
- E4./ F15. "**provjera deklaracije za robu**" je radnja koju vrše carinski organi, da bi se uvjerali da li je deklaracija za robu popunjena na propisan način i da li prateća dokumenta odgovaraju propisanim uslovima;
- E5./ F9. "**carinjenje**" je obavljanje carinskih formalnosti koje su neophodne za puštanje robe u slobodan promet, za izvoz robe ili za stavljanje robe u neki drugi carinski postupak;
- E6./ F10. "**carinski organ**" je organ vlade, koji je nadležan za primjenu carinskih propisa i za naplatu dažbina i poreza i koji je, takođe, nadležan za primjenu drugih zakona i propisa, koji se odnose na uvoz, kretanje ili smještaj robe;
- E7./F3. "**carinska kontrola**" su mjere koje preduzimaju carinski organi da bi se obezbijedila usaglašenost sa carinskim propisima;
- E8./F11. "**carinske dažbine**" su dažbine propisane Carinskom tarifom, koje se primjenjuju na robu koja ulazi u carinsko područje ili izlazi iz tog područja;

- E9./F16. "**carinske formalnosti**" su radnje koje moraju da obave zainteresovana lica i carinski organi, u cilju usaglašenosti sa carinskim propisima;
- E10./F18. "**carinski propisi**" su zakoni i drugi propisi koji se odnose na uvoz, izvoz, kretanje ili smještaj robe, za čije su sprovođenje i pravilnu primjenu, neposredno nadležni carinski organi, kao i svi propisi koje donose carinski organi u okviru svojih zakonskih ovlašćenja;
- E11./F2. "**carinarnica**" je administrativna jedinica carinskih organa, nadležna za obavljanje carinskih formalnosti, kao i prostorije ili drugi prostori, koji su za to odobreni od strane nadležnih organa;
- E12./F25. "**carinsko područje**" je područje na kome se primjenjuju carinski propisi ugovorne strane;
- E13./F6. "**odluka**" znači radnja kojom carinski organ donosi odluku po pitanju koje se odnosi na carinske propise;
- E14./F7. "**deklarant**" je lice koje podnosi deklaraciju za robu ili lice u čije ime se deklaracija podnosi;
- E15./F5. "**dan dospelosti za plaćanje**" je datum kada su dažbine i takse prispjele za naplatu;
- E16./F12. "**dažbine i takse**" su uvozne dažbine i takse i/ili izvozne dažbine i takse;
- E17./F27. "**pregled robe**" je fizički pregled robe koji vrši carinski organ u cilju utvrđivanja da li vrsta, porijeklo, stanje, količina i vrijednost robe, odgovaraju podacima naznačenim u deklaraciji za robu;
- E18./F13. "**izvozne dažbine i takse**" su carinske dažbine i sve druge dažbine, takse i naknade, koje se naplaćuju prilikom izvoza ili u vezi sa izvozom robe, osim naknada koje su ograničene na iznos približnih troškova usluga koje su pružili carinski organi ili naknada koje su carinski organi naplatili i ime drugog nacionalnog organa;
- E19./F8. "**deklaracija za robu**" je izjava kojom zainteresovana lica, u formi i na način koji su propisali carinski organi, navode carinski postupak koji je potrebno da se sprovede nad robom i dostavljaju podatke koje carinski organi zahtijevaju radi sprovođenja tog postupka;
- E20./F14. "**uvozna dažbine i takse**" su carinske dažbine i sve druge dažbine, takse ili naknade, koje se naplaćuju prilikom uvoza ili u vezi sa uvozom robe, osim naknada koje su ograničene na iznos približnih troškova usluga, koje su pružili carinski organi ili naknada koje su carinski organi naplatili u ime drugog nacionalnog organa;
- E21./F1. "**uzajamna administrativna pomoć**" su aktivnosti koje obavlja jedna carinska uprava u ime ili u saradnji sa drugom carinskom administracijom, u cilju pravilne primjene carinskih propisa, sprečavanja, istraživanja ili suzbijanja carinskih prekršaja;
- E22./F21. "**propust**" je propust carinskih organa da, po pitanju koje im je na propisan način podnijeto, u razumnom roku, preduzmu neku aktivnost ili donesu odluku koja se od njih zahtijeva na osnovu carinskih propisa;

- E23./F22. **"lice"** je fizičko i pravno lice, osim ako u tekstu nije na drugi način određeno;
- E24./F20. **"puštanje robe"** je postupak kojim carinski organ dozvoljava da se roba, koja je u postupku carinjenja, stavi na raspolaganje zainteresovanim licima;
- E25./F24. **"povraćaj"** je povraćaj naplaćenih dažbina i taksa, u cjelini ili djelimično, kao i poništavanje iznosa dažbina i taksa, u cjelini ili djelimično, koje još nijesu naplaćene;
- E26./F17. **"obezbjeđenje plaćanja"** je potvrda da će obaveza prema carinskom organu biti ispunjena na zadovoljavajući način. Obezbjeđenje plaćanja je "opšte" ako se njime garantuje ispunjenje obaveza za nekoliko operacija;
- E27./F26. **"treće lice"** je svako lice, koje za i u ime nekog lica, neposredno posluje sa carinskim organima, u vezi sa uvozom, izvozom, kretanjem ili smještajem robe.

GLAVA 3.

CARINJENJE I DRUGE CARINSKE FORMALNOSTI

Nadležne carinarnice

3.1. Standard

Carinski organi određuju carinarnice kod kojih će se roba prijavljivati ili cariniti. Prilikom određivanja nadležnosti i lokacija tih carinarnica, radnog vremena, posebno će se uzimati u obzir potrebe trgovine.

3.2. Standard

Na zahtjev zainteresovanog lica ili iz razloga koje carinski organ smatra osnovanim, carinski organ može, u zavisnosti od raspoloživih sredstava, da radnje, neophodne za sprovođenje carinskog postupka i prakse, izvrši van utvrđenog radnog vremena ili sjedišta carinarnice. Sve naknade koje carinski organi naplaćuju, ograničiće se na iznos približnih troškova pruženih usluga.

3.3. Standard

Kada se carinarnice nalaze na zajedničkom graničnom prelazu, zainteresovane carinske uprave će usaglasiti radno vrijeme i nadležnost tih carinarnica.

3.4. Standard sa prelaznim rokom

Na zajedničkim graničnim prelazima, zainteresovane carinske uprave će, kada je to moguće, vršiti zajedničku kontrolu.

3.5. Standard sa prelaznim rokom

Ako carinski organi namjeravaju da otvore novu carinarnicu na zajedničkom graničnom prelazu ili da reorganizuju već postojeću, oni će, uvijek kada je to moguće, saradivati sa carinskim organima susjedne zemlje, radi otvaranja zajedničke carinarnice, a u cilju olakšanja zajedničkih kontrola.

Deklarant

(a) Lica koja su ovlašćena da rade kao deklaranti

3.6. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuju uslovi pod kojima lice može da bude deklarant.

3.7. Standard

Svako lice koje ima pravo da raspolaže robom smatra se deklarantom.

(b) Odgovornost deklaranta

3.8. Standard

Deklarant je odgovoran pred carinskim organima za tačnost podataka koji su naznačeni u deklaraciji za robu i za plaćanje dažbina i taksa.

(c) Prava deklaranta

3.9. Standard

Prije podnošenja deklaracije za robu, deklarantu je dozvoljeno, pod uslovima koje su propisali carinski organi, da:

- a) izvrši pregled robe; i
- b) uzme uzorke robe.

3.10. Standard

Carinski organi neće zahtijevati da se podnese posebna deklaracija za uzorke koji su uzeti uz odobrenje i pod nadzorom carinskih organa, pod uslovom da su ti uzorci navedeni u deklaraciji za robu za odgovarajuću pošiljku.

Deklaracija za robu

(a) Obrazac i sadržaj deklaracije za robu

3.11. Standard

Sadržaj deklaracije propisuju carinski organi. Obrazac deklaracije u pisanoj formi mora da odgovara tipskom obrascu Ujedinjenih Nacija.

Ako se carinjenje obavlja elektronskim putem, obrazac deklaracije koja se podnosi elektronskim putem, trebalo bi da odgovara međunarodnim standardima za elektronsku razmjenu podataka, koji su propisani preporukama Savjeta za carinsku saradnju za informacione tehnologije.

3.12. Standard

Carinski organi ograničiće broj potrebnih podataka koji se unose u deklaraciju za robu, samo na podatke koji su neophodni za utvrđivanje i naplatu carinskih dažbina i taksa, formiranje statistike i primjenu carinskih propisa.

3.13. Standard

Kada, iz razloga koje carinski organi smatraju opravdanim, deklarant nema sve potrebne podatke za popunjavanje deklaracije za robu, dozvoliće se podnošenje privremene ili nepotpune deklaracije za robu, pod uslovom da ona sadrži podatke koje carinski organi smatraju neophodnim i da deklarant prihvati obavezu da je u potpunosti popuni u određenom roku.

3.14. Standard

Ako carinski organi evidentiraju privremenu ili nepotpunu deklaraciju za robu, tarifno svrstavanje robe ne bi trebalo da se razlikuje od onog koje bi se primjenjivalo da je u prvoj instanci bila podnijeta potpuna i ispravna deklaracija za robu.

Puštanje robe će se odobriti, pod uslovom da je podnijeto odgovarajuće obezbjeđenje za naplatu dažbina i taksa.

3.15. Standard

Carinski organi će zahtijevati da se podnese originalna deklaracija za robu i minimalan broj potrebnih kopija.

(b) Dokumenti koji se prilažu uz deklaraciju za robu

3.16. Standard

Carinski organi će zahtijevati da se, uz deklaraciju za robu, podnesu samo ona dokumenta koja su neophodna za kontrolu postupka i koja će da obezbijedi da su ispunjeni svi zahtjevi koji se odnose na primjenu carinskih propisa.

3.17. Standard

Kada neka prateća dokumenta ne mogu da se podnesu zajedno sa deklaracijom za robu, iz razloga koje carinski organi smatraju osnovanim, dozvolice se njihovo naknadno podnošenje u određenom vremenskom roku.

3.18. Standard sa prelaznim rokom

Carinski organi će dozvoliti da se prateća dokumenta podnesu elektronskim putem.

3.19. Standard

Carinski organi neće zahtijevati prevod podataka navedenih u pratećim dokumentima, osim kada je to potrebno da bi se deklaracija za robu obradila.

Podnošenje, evidentiranje i provjera deklaracije za robu

3.20. Standard

Carinski organi će dozvoliti da se deklaracija za robu podnese u bilo kojoj određenoj carinarnici.

3.21. Standard sa prelaznim rokom

Carinski organi će dozvoliti da se deklaracija za robu podnese elektronskim putem.

3.22. Standard

Deklaracija za robu se podnosi u radno vrijeme koje propišu carinski organi.

3.23. Standard

Ako je saglasno nacionalnim zakonodavstvom, propisani krajnji rok za podnošenje deklaracije za robu, taj rok treba da bude propisan tako da deklarant ima dovoljno vremena da popuni deklaraciju za robu i da pribavi potrebna prateća dokumenta.

3.24. Standard

Na zahtjev deklaranta i kada carinski organi smatraju da je to osnovano, carinski organi će produžiti propisani rok za podnošenje deklaracije za robu.

3.25. Standard

U nacionalnom zakonodavstvu, mora da postoji odredba kojom se propisuje način podnošenja, evidentiranja ili provjere deklaracije za robu i pratećih dokumenata, prije prispjeća robe.

3.26. Standard

Ako carinski organi nijesu u mogućnosti da evidentiraju deklaraciju za robu, oni će obavijestiti deklaranta o razlozima za to.

3.27. Standard

Carinski organi će dozvoliti deklarantu da unese izmjene i dopune u, već podnijetu, deklaraciju za robu, pod uslovom da, u vrijeme kada su dobili takav zahtjev, nije započet postupak provjere deklaracije ili pregled robe.

3.28. Standard sa prelaznim rokom

Carinski organi će, pod uslovom da su razlozi koje navede deklarant za njih opravdani, dozvoliti da deklarant unese izmjene i dopune u deklaraciju za robu i kada je zahtjev dobijen poslije početka provjere deklaracije za robu.

3.29. Standard sa prelaznim rokom

Deklarantu će se dozvoliti da povuče deklaraciju za robu i da odnese zahtjev za sprovođenje drugog carinskog postupka, pod uslovom da se zahtjev za to podnese carinskim organima, prije nego što se roba pusti i da carinski organi smatraju da su razlozi opravdani.

3.30. Standard

Provjera deklaracije za robu, vršiće se istovremeno ili, što je prije moguće, poslije evidentiranja deklaracije za robu.

3.31. Standard

Kod provjere deklaracije za robu, carinski organi će preduzeti samo one radnje za koje smatraju da su suštinske za obezbjeđivanje usaglašenosti sa carinskim propisima.

Posebni postupci za ovlašćena lica

3.32. Standard sa prelaznim rokom

Ovlašćenim licima koja ispunjavaju kriterijume koje su propisali organi, uključujući i da imaju odgovarajuću evidenciju o usaglašenosti sa zahtjevima carinskih organa, kao i odgovarajući sistem upravljanja komercijalnom evidencijom, carinski organi će omogućiti:

- Puštanje robe nakon dostavljanja minimuma podataka koji su potrebni za identifikaciju robe i dozvolice da se naknadno popuni konačna deklaracija za robu;
- carinjenje robe u prostorijama deklaranta ili na nekom drugom mjestu, koje odobre carinski organi; i koliko je moguće, još neke druge posebne postupke, kao što su:

- odobrenje da se, ako robu često uvozi ili izvozi isto lice, podnese jedinstvena deklaracija za robu, za sve uvoze ili izvoze u jednom određenom periodu;

- dozvola ovlašćenim licima da koriste podatke iz svoje komercijalne evidencije, kako bi sama utvrdila iznos svojih obaveza na ime dažbina i taksa i po potrebi, radi obezbjeđenja usaglašenosti sa drugim zahtjevima carinskih organa;

- odobrenje da se deklaracija za robu podnese unosom podataka u evidenciju ovlašćenog lica, s tim da se naknadno dostavi dopunska deklaracija za robu.

Pregled robe

(a) Vrijeme koje je potrebno za pregled robe

3.33 Standard

Ako carinski organi odluče da prijavljena roba mora da se pregleda, pregled će se izvršiti u najkraćem mogućem roku, poslije evidentiranja deklaracije za robu.

3.34. Standard

Prilikom utvrđivanja redosleda pregleda, prioritet će se dati živim životinjama i lako kvarljivoj robi za koju carinski organi smatraju da je potreban hitan pregled.

3.35. Standard sa prelaznim rokom

Ako robu moraju da pregledaju drugi nadležni organi, a carinski organi, takođe, planiraju da izvrše njen pregled, carinski organi će obezbijediti koordinaciju takvih pregleda i, ukoliko je moguće, omogućiti da se pregledi obave istovremeno.

(b) Prisustvo deklaranta pregledu robe

3.36. Standard

Carinski organi će razmotriti zahtjev deklaranta da on ili njegov zastupnik, prisustvuje pregledu robe. Takvi zahtjevi će se odobravati, osim ako se ne radi o izuzetnim okolnostima.

3.37. Standard

Ako carinski organi smatraju da je to korisno, oni će zahtijevati da deklarant ili njegov zastupnik, prisustvuju pregledu robe i da pruže neophodnu pomoć radi olakšanja pregleda.

(c) Uzimanje uzoraka od strane carinskih organa

3.38. Standard

Uzorci će se uzimati samo u onim slučajevima kada carinski organi smatraju da je to neophodno da bi se utvrdilo tarifno naimenovanje, odnosno, vrijednost prijavljene robe ili da bi se obezbijedila primjena drugih odredaba nacionalnog zakonodavstva. Uzorci će se uzeti u najmanjoj mogućoj količini.

Greške

3.39. Standard

Carinski organi neće primijeniti značajne kaznene mjere za greške, pod uslovom da se uvjere da do takvih grešaka nije došlo zbog zle namjere ili velike nemarnosti. Ako oni smatraju da je neophodno da se spriječi ponavljanje takvih grešaka, kaznene mjere mogu da se primijene u onoj mjeri u kojoj je to dovoljno u tu svrhu.

Puštanje robe

3.40. Standard

Prijavljena roba će se pustiti čim carinski organi izvrše pregled ili odluče da pregled nije potreban, pod uslovom:

- da nije otkriven nikakav prekršaj;
- da je dobijena dozvola za uvoz ili za izvoz ili neka druga dokumenta koja su bila zahtijevana;
- da su dobijene sve saglasnosti za konkretan postupak; i
- da su plaćene sve dažbine i takse ili da su preduzete odgovarajuće mjere da bi se obezbijedila njihova naplata.

3.41. Standard

Ako su carinski organi uvjereni da će deklarant obaviti sve formalnosti u vezi carinjenja, oni će pustiti robu, pod uslovom da deklarant podnese komercijalni ili zvanični dokument, prihvatljiv za carinske organe, koji sadrži osnovne podatke o toj pošiljci i da, kada je potrebno, položi obezbjeđenje za plaćanje odgovarajućih dažbina i taksa.

3.42. Standard

Ako carinski organi zahtijevaju laboratorijske analize uzoraka, detaljnu tehničku dokumentaciju ili stručno mišljenje, oni će pustiti robu prije nego što se dobiju rezultati tih ispitivanja, pod uslovom da je podnijeto potrebno obezbjeđenje i da ta roba nije predmet zabrana ili ograničenja.

3.43. Standard

Kada se otkrije carinski prekršaj, carinski organi će pustiti robu, prije okončanja upravnog ili sudskog postupka, pod uslovom da roba neće morati da se konfiskuje ili da u daljem postupku neće biti potrebna kao materijalni dokaz, kao i da deklarant uplati dažbine i takse i položi obezbjeđenje za plaćanje svih dodatnih dažbina i poreza i kazni koje mogu da se primijene.

Ustupanje ili uništavanje robe

3.44. Standard

Ako roba još nije puštena u slobodan promet ili ako je nad njom sproveden neki drugi carinski postupak i pod uslovom da nije otkriven nikakav prekršaj, od zainteresovanog lica se neće zahtijevati da plati dažbine i takse ili će imati pravo na povraćaj njihovog iznosa, u sljedećim slučajevima:

- kada se, na zahtjev zainteresovanog lica, ta roba, pod carinskom kontrolom i uz saglasnost carinskih organa, ustupi u korist države ili se uništi ili se označi komercijalno bezvrijednom. Sve troškove koji mogu da nastanu, snosiće zainteresovano lice;

- kada se roba uništi ili nepovratno izgubi, u slučaju nesreće ili zbog dejstva sile, pod uslovom da je do takvog uništenja ili gubitka, došlo na način koji je prihvatljiv za carinske organe;

- kada dođe do gubitka robe zbog same vrste robe, pod uslovom da je to utvrđeno na način koji je prihvatljiv za carinske organe.

Kada se otpad i ostaci, nastali uništenjem, puštaju u slobodan promet ili izvoze, biće predmet dažbina i taksa koje bi se platile za takav otpad ili ostatke prilikom uvoza ili izvoza u takvom stanju.

3.45. Standard sa prelazim rokom

Ako carinski organi prodaju robu koja nije bila prijavljena u propisanom roku ili koja, iako nije otkriven prekršaj, nije mogla da se pusti, prihod od prodaje, umanjen za iznos dažbina i taksa i drugih naknada, kao i nastalih troškova, prenosi se na lica koja imaju pravo na njih, a u slučajevima kada to nije moguće, stoje im na raspolaganju jedno određeno vrijeme.

GLAVA 4.

DAŽBINE I TAKSE

A. UTVRĐIVANJE, NAPLATA I PLAĆANJE DAŽBINA I TAKSA

4.1. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuju uslovi pod kojima nastaje obaveza plaćanja dažbina i taksa.

4.2. Standard

Period u kojem se utvrđuju propisane dažbine i porezi, propisuje se nacionalnim zakonodavstvom. Obračun se vrši u najkraćem mogućem roku, poslije podnošenja deklaracije za robu ili nakon nastajanja obaveze za uplatu dažbina i taksa.

4.3. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom propisuju se faktori koji su osnova za obračun dažbina i taksa i uslovi za njihovo utvrđivanje.

4.4. Standard

Stope dažbina i taksa objavljuju se u zvaničnim izdanjima.

4.5. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuje u kom momentu se utvrđuju stope dažbina i taksa.

4.6. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuje na koji način mogu da se plate dažbine i takse.

4.7. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuje koje lice (lica) je odgovorno za plaćanje dažbina i taksa.

4.8. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se određuje dan dospelosti i mjesto gdje će se platiti dažbine i takse.

4.9. Standard

Ako je nacionalnim zakonodavstvom propisano da dan dospelosti može da bude poslije puštanja robe, taj dan će biti najkasnije u roku od deset dana od dana puštanja robe. Za period, od dana kada je roba puštena, do dana dospelosti, neće se obračunavati kamata.

4.10. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuje rok u kom carinski organi mogu da preduzmu zakonske mjere za naplatu dažbina i taksa koje nijesu plaćene do dana dospelosti.

4.11. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se utvrđuju stope kamate koja se naplaćuje na iznos dažbina i taksa koje nijesu plaćene do dana dospelosti i uslovima pod kojima ta kamata može da se promijeni.

4.12. Standard

Za plaćene dažbine i takse, uplatiocu se izdaje potvrda kao dokaz o izvršenom plaćanju, osim ako ne postoji neki drugi dokaz o izvršenom plaćanju.

4.13. Standard sa prelaznim rokom

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuje minimalna vrijednost, odnosno minimalan iznos dažbina i taksa, ispod kojih se dažbine i porezi ne naplaćuju.

4.14. Standard

Ako carinski organi otkriju da greške u deklaraciji za robu ili prilikom obračuna dažbina i taksa, mogu da dovedu ili su dovele do naplate ili obračuna dažbina i taksa u manjem iznosu od propisanog, oni će ispraviti greške i naplatiće iznos koji nije plaćen. Međutim, ako je taj iznos manji od minimalnog iznosa koji je propisan nacionalnim zakonodavstvom, carinski organi neće izvršiti naplatu.

B. ODLOŽENO PLAĆANJE DAŽBINA I TAKSA

4.15. Standard

Kada je, nacionalnim zakonodavstvom, predviđena mogućnost odloženog plaćanja dažbina i taksa, nacionalnim zakonodavstvom će se propisati i uslovi pod kojima će se ta olakšica odobravati.

4.16. Standard

Kada se odobri odloženo plaćanje, kamate se neće obračunavati koliko god je to moguće.

4.17. Standard

Rok za odloženo plaćanje dažbina i taksa, biće najmanje 14 dana.

C. POVRAĆAJ DAŽBINA I TAKSA

4.18. Standard

Odobriće se povraćaj dažbina i taksa u slučajevima kada se utvrdi da je, zbog greške u obračunu, izvršena uplata dažbina i taksa u većem iznosu.

4.19. Standard

Povraćaj će se odobriti za uvezenu ili izvezenu robu, ukoliko je utvrđeno da je u vrijeme uvoza ili izvoza, bila povraćena ili da, na neki drugi način, nije odgovarala

dogovorenoj specifikaciji i koja je vraćena snabdjevaču ili nekom drugom licu koje je on odredio i to pod sljedećim uslovima:

- da roba nije bila predmet obrade, da nije popravljana i da nije upotrijebljena u zemlji uvoza i da je, u razumnom roku, ponovo izvezena;

- da roba nije bila predmet obrade, da nije popravljana i da nije upotrijebljena u zemlji u koju je bila izvezena i da je, u razumnom roku, ponovo uvezena.

Međutim, činjenica da je roba bila upotrijebljena, neće biti razlog da se ne izvrši povraćaj, ako je takva upotreba bila neophodna da bi se otkrio kvar ili druge okolnosti zbog kojih je roba ponovo izvezena ili ponovo uvezena.

Kao alternativa ponovnom izvozu ili ponovnom uvozu, roba pod carinskom kontrolom i uz saglasnost carinskih organa, da se ustupi u korist države, da se uništi ili da se označi da nema komercijalnu vrijednost. Ustupanjem ili uništenjem robe, ne mogu nastati nikakvi troškovi na teret države.

4.20. Standard sa prelaznim rokom

Kada carinski organi odobre da se nad robom, koja je prvobitno bila prijavljena za carinski postupak, uz plaćanje dažbina i taksa sprovede drugi carinski postupak, izvršiće se povraćaj onog dijela iznosa plaćenih dažbina i taksa koji prelazi iznos koji se dužuje, na osnovu novo sprovedenog postupka.

4.21. Standard

Po zahtjevima za povraćaj, donosiće se odluke i o donijetim odlukama će se odmah, u pismenoj formi, obavještavati zainteresovana lica, a povraćaj više obračunatih iznosa, izvršiće se čim se provjeri osnovanost zahtjeva.

4.22. Standard

Ako carinski organi utvrde da je, do obračuna većeg iznosa, došlo zbog greške carinskih organa prilikom utvrđivanja dažbina i taksa, povraćaj će se izvršiti po hitnom postupku.

4.23. Standard

U slučaju kada su utvrđeni ograničeni rokovi, po čijem isteku se zahtjevi za povraćaj neće prihvatati, ti rokovi bi trebalo da budu dovoljno dugi, ako se imaju u vidu različite okolnosti svakog slučaja kada može da se odobri povraćaj.

4.24. Standard

Povraćaj se neće vršiti ako je iznos za povraćaj manji od minimalnog iznosa propisanog nacionalnim zakonodavstvom.

GLAVA 5.

OBEZBJEĐENJE

5.1. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se utvrđuju slučajevi kada se zahtijeva polaganje obezbjeđenja, kao i u kom obliku će obezbjeđenje da se položi.

5.2. Standard

Carinski organi utvrđuju iznos obezbjeđenja.

5.3. Standard

Svakom licu od koga se zahtijeva da položi obezbjeđenje, dozvoliće se da izabere na koji način će da položi obezbjeđenje, pod uslovom da je prihvatljiv za carinske organe.

5.4. Standard

Carinski organi neće, ako je to propisano nacionalnim zakonodavstvom, zahtijevati polaganje obezbjeđenja, ukoliko su uvjereni da će obaveza prema carinskim organima biti ispunjena.

5.5. Standard

Ako se obezbjeđenje zahtijeva radi ispunjenja obaveza koje proizilazi iz carinskog postupka, carinski organi će prihvatiti opšte obezbjeđenje, a posebno od deklaranta koji redovno prijavljuju robu za carinjenje raznim carinarnicama u carinskom području.

5.6. Standard

Kada se zahtijeva polaganje obezbjeđenja, iznos obezbjeđenja biće, što je moguće, niži i kada je u pitanju plaćanje dažbina i taksa, neće biti viši od iznosa koji bi trebalo da se naplati.

5.7. Standard

Ako je obezbjeđenje položeno, ono će se razdužiti čim se carinski organi uvjere da su obaveze, zbog kojih se zahtijevalo polaganje obezbjeđenja, ispunjene.

GLAVA 6.

CARINSKA KONTROLA

6.1. Standard

Sva roba, uključujući i prevozna sredstva, koja ulaze ili napušte carinsko područje, bez obzira da li podliježe naplati dažbina i taksa, predmet je carinske kontrole.

6.2. Standard

Carinska kontrola će se sprovoditi u mjeri koja je dovoljna da se obezbijedi usaglašenost sa carinskim propisima.

6.3. Standard

Prilikom sprovođenja carinske kontrole, carinski organi će koristiti sistem upravljanja rizikom.

6.4. Standard

Carinski organi će primijeniti sistem analize rizika, da bi odredili koja lica i roba, uključujući i prevozna sredstva, bi trebalo da se pregledaju, kao i u kojoj mjeri će se pregled izvršiti.

6.5. Standard

Carinski organi će usvojiti strategiju procjene usaglašenosti, koja će biti podrška sistemu upravljanja rizikom.

6.6. Standard

Sistem carinske kontrole, uključuje i kontrole na osnovu revizije.

6.7. Standard

U cilju poboljšanja carinske kontrole, carinski organi će nastojati da saraduju sa drugim carinskim upravama i da zaključuju sporazume o uzajamnoj pomoći između carinskih uprava.

6.8. Standard

Carinski organi će, nastojati da saraduju sa učesnicima u trgovini i da zaključuju memorandume o razumijevanju, a u cilju poboljšanja carinske kontrole.

6.9. Standard sa prelaznim rokom

Carinski organi će, što je moguće više, koristiti informacionu tehnologiju i elektronsku razmjenu podataka u trgovini, a radi poboljšanja carinske kontrole.

6.10. Standard

Carinski organi će, vršiti procjenu komercijalnih sistema učesnika u trgovini, u slučajevima kada oni utiču na carinske operacije, radi obezbjeđivanja usaglašenosti sa zahtjevima carinskih organa.

GLAVA 7.

PRIMJENA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

7.1. Standard

Carinski organi će, primijeniti informacionu tehnologiju, kao podršku carinskim operacijama, u slučajevima kada je to ekonomski opravdano i efikasno za carinske organe i učesnike u trgovini. Carinski organi će, propisati uslove za njenu primjenu.

7.2. Standard

Kod uvođenja kompjuterskih sistema, carinski organi će, primjenjivati odgovarajuće međunarodno prihvaćene standarde.

7.3. Standard

Informaciona tehnologija će se uvesti uz što više konsultacija sa neposredno zainteresovanim stranama.

7.4. Standard

Novo ili revidirano nacionalno zakonodavstvo će da predvidi:

- metod elektronske razmjene podataka u trgovini, kao alternativu za dokumenta na papiru;
- metod primjene elektronske razmjene podataka, kao i dokumentacije na papiru, za potvrđivanje autentičnosti;
- pravo carinskih organa da zadrže informaciju radi korišćenja u sopstvene svrhe i po potrebi, da razmijene tu informaciju sa drugim carinskim upravama i sa svim drugim, zakonom odobrenim, stranama, primjenom metoda elektronske razmjene podataka u trgovini.

GLAVA 8.

ODNOS IZMEĐU CARINSKIH ORGANA I TREĆIH LICA

8.1. Standard

Zainteresovana lica će moći da izaberu da li će sa carinskim organima posloovati neposredno ili će imenovati neko treće lice koje će raditi u njihovo ime.

8.2. Standard

Uslovi pod kojima neko lice može raditi za i u ime nekog drugog lica u poslovanju sa carinskim organima, kao i koja je odgovornost trećih lica pred carinskim organima za plaćanje dažbina i taksa i za sve nepravilnosti, utvrdiće se nacionalnim zakonodavstvom.

8.3. Standard

Kada zainteresovano lice odluči da samostalno posluje sa carinskim organima, u tom slučaju, carinske aktivnosti neće se smatrati manje povoljnim, niti će se postavljati strožiji zahtjevi, nego u slučaju carinskih aktivnosti koje, za to lice, obavlja treća strana.

8.4. Standard

Lice koje je određeno kao treća strana, imaće, u poslovanju sa carinskim organima, ista prava kao i lice koje ga je imenovalo.

8.5. Standard

Carinski organi će, obezbijediti da treće strane učestvuju u formalnim konsultacijama koje carinski organi obavljaju sa učesnicima u trgovini.

8.6. Standard

Carinski organi će, utvrditi okolnosti pod kojima nijesu spremni da posluju sa trećom stranom.

8.7. Standard

Carinski organi će, u pisanoj formi, obavijestiti treću stranu o svojoj odluci da joj se ne dozvoli učešće u carinskim poslovnim aktivnostima.

GLAVA 9.

INFORMACIJE, ODLUKE I MIŠLJENJA KOJE DONOSI CARINA

A. INFORMACIJE OPŠTEG KARAKTERA

9.1. Standard

Carinski organi treba da obezbijede da sve odgovarajuće informacije opšteg karaktera u vezi sa carinskim propisima, budu lako dostupne svakom zainteresovanom licu.

9.2. Standard

Kada, zbog izmjena carinskih propisa, administrativnih aranžmana ili zahtjeva, treba izvršiti izmjenu i dopunu već objavljene informacije, carinski organi treba da objave revidiranu informaciju prije stupanja na snagu tih izmjena, kako bi zainteresovanim licima omogućili da ih imaju u vidu, osim ako takvo obavještanje nije dozvoljeno.

9.3. Standard sa prelaznim rokom

Carinski organi će, primijeniti informacionu tehnologiju radi olakšavanja pristupa informacijama.

B. POSEBNE INFORMACIJE

9.4. Standard

Na zahtjev zainteresovanog lica, carinski organi će, u najkraćem roku, pružiti što tačnije informacije o posebnim pitanjima, koja pokrene zainteresovano lice u vezi sa carinskim propisima.

9.5. Standard

Carinski organi će pružati ne samo informacije koje su posebno zatražene, već i sve informacije sa kojima bi, po njihovom mišljenju, trebalo da bude upoznato zainteresovano lice.

9.6. Standard

Kada carinski organi pružaju informacije, moraju da vode računa da, pri tom, ne otkriju podatke privatnog ili povjerljivog karaktera, koji se odnose na carinske organe ili treća lica, osim u slučajevima kada se to zahtijeva ili je odobreno, saglasno nacionalnom zakonodavstvu.

9.7. Standard

Kada carinski organi ne mogu da pruže informaciju besplatno, plaćanje treba ograničiti na približne troškove pruženih usluga.

C. ODLUKE I MIŠLJENJA

9.8. Standard

Na pismeni zahtjev zainteresovanog lica, carinski organ će obavijestiti, u pismenom obliku, o svojoj odluci, u roku koji je propisan nacionalnim zakonodavstvom. U slučaju da se odlukom odbija zahtjev zainteresovanog lica, u njoj se navode razlozi za to i razjašnjava pravo na izjavu žalbe.

9.9. Standard

Na zahtjev zainteresovanog lica, carinski organi donose obavezujuće mišljenje pod uslovom da carinski organi imaju sve neophodne informacije.

GLAVA 10.

ŽALBE PO CARINSKIM PITANJIMA

A. PRAVO NA IZJAVU ŽALBE

10.1. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom propisuje se pravo na izjavu žalbe po carinskim pitanjima.

10.2. Standard

Svako lice na koje se neposredno odnosi odluka ili propust carinskih organa, ima pravo na izjavu žalbe.

10.3. Standard

Licu, na koje se neposredno odnosi odluka ili propust carinskih organa, na njegov zahtjev koje je upućen carinskim organima i u roku koji je propisan nacionalnim zakonodavstvom, navešće se razlozi za takvu odluku ili propust. Zbog ovoga može, ali ne mora, da se podnese žalba.

10.4. Standard

Nacionalnim zakonodavstvom se propisuje pravo na podnošenje prvostepene žalbe carinskim organima.

10.5. Standard

Kada carinski organi odbiju žalbu, podnosilac žalbe ima pravo da dalje izjavi žalbu nekom organu koji je nezavisan od carinske uprave.

10.6. Standard

U završnoj instanci, podnosilac žalbe ima pravo žalbe sudskom organu.

B. FORMA I OSNOVE ZA IZJAVU ŽALBE

10.7. Standard

Žalba se podnosi u pisanoj formi i sadrži osnove za podnošenje.

10.8. Standard

Kada se propisuje rok za podnošenje žalbe na odluku carinskih organa, taj rok treba da bude određen tako da podnosilac žalbe ima dovoljno vremena da prouči osporenu odluku i pripremi žalbu.

10.9. Standard

Kada se žalba podnosi carinskim organima, oni neće zahtijevati da se svaki dokaz u prilogu žalbe, podnese zajedno sa žalbom, već će, u odgovarajućim situacijama, dozvoliti razuman rok za podnošenje tog dokaza.

C. RAZMATRANJE ŽALBE

10.10. Standard

Carinski organi će donijeti odluku o žalbi i, u najkraćem roku, o tome dostaviti pismeno obavještenje podnosiocu žalbe.

10.11. Standard

Kada carinski organi odbiju žalbu, oni će u pismenoj formi, obavijestiti podnosioca žalbe, o razlozima za donošenje takve odluke i o njegovom pravu da se dalje žali upravnom ili nezavisnom organu, kao i o roku za podnošenje takve žalbe.

10.12. Standard

Ako je žalba prihvaćena, carinski organi, u najkraćem roku, postupaju po svojoj odluci ili po rješenju nezavisnog ili sudskog organa, izuzev u slučaju kada carinski organi ulože žalbu na takvo rješenje.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-845/ 5-07

Podgorica, 4. marta 2008. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

**PREDSJEDNIK,
Ranko Krivokapić, s.r.**